

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/43/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5111234790
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5111234790.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K.: K., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom u matky, zastúpené Z. práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Bytča ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matky: Mgr. C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. - J. X, zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Františkom Michalcom, advokátom so sídlom G. - K. XXX, a otca: I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. J. XXX, o návrhu matky na zvýšenie a otca na zníženie výživného na maloleté deti, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 9P/98/2011-651 zo dňa 25. januára 2017, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 9P/98/2011-651 zo dňa 25.01.2017 zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 30P/323/2010-79 zo dňa 20.06.2011 v časti výživného na maloleté deti a výživné na mal. K. od 01.11.2011 zvýšil na sumu 65,- eur a od 01.09.2013 na sumu 85,- eur, na mal. D. od 01.11.2011 na sumu 65,- eur a od 01.09.2014 na sumu 85,- eur a na mal. D. od 01.09.2012 na sumu 65,- eur a od 01.09.2015 na sumu 85,- eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí. Nedoplatok na výživnom pre mal. K. za obdobie od 01.11.2011 do 31.01.2017 vo výške 1.765,- eur uložil otcovi splácať v mesačných splátkach po 70,- eur, pre mal. D. za obdobie od 01.11.2011 do 31.01.2017 vo výške 1.525,- eur v mesačných splátkach po 60,- eur a pre mal. D. za obdobie od 01.09.2012 do 31.01.2017 vo výške 1.135,- eur v mesačných splátkach po 40,- eur, splatných spolu s bežným výživným k rukám matky maloletých detí, pod následkom straty výhody splátok. Návrhy otca na zníženie výživného pre maloleté deti súd zamietol. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení konštatoval, že matka maloletých detí sa návrhom doručeným súdu dňa 27.10.2011 domáhala zvýšenia výživného pre maloleté deti zo sumy 50,- eur na sumu 70,- eur mesačne pre každé dieťa, od 01.09.2011 z dôvodu zvýšenia výdavkov na maloleté deti v súvislosti s nástupom mal. K. a D. do materskej školy. Návrhom zo dňa 15.12.2014 matka navrhla zvýšiť výživné pre mal. K. a D. na sumu 120,- eur a pre mal. D. na sumu 90,- eur. Na pojednávaní dňa 24.02.2016 navrhol splnomocnený zástupca matky zvýšiť výživné pre každé dieťa zo sumy 50,- eur na sumu 80,- eur mesačne od 01.11.2011.

Podaniami doručenými súdu dňa 23.07.2012 a 25.09.2012 sa otec mal. detí domáhal zníženia výživného pre maloleté deti zo sumy 150,- eur na sumu 60,- eur pre všetky tri deti.

Naposledy bolo výživné na mal. deti upravené rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 30P/323/2010 zo dňa 20.06.2011. Matka v roku 2011 bývala s deťmi v rodinnom dome, ktorý bol v jej vlastníctve. Platila

inkaso 30,- eur mesačne, splácala úver po 100,- eur mesačne. Bola na rodičovskej dovolenke. Otec detí pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti, max. 40 hodín, s odmenou 3,- eurá na hodinu. Naposledy jeho príjem predstavoval 400,- eur. Býval v podnájme s priateľkou, nájomné platili 382,- eur mesačne. Splácal viacero pôžičiek. Živila ho priateľka. Výživné pre deti neplatil, ani sa s nimi nestretával. V tom čase mal ešte jednu vyživovaciu povinnosť, ktorú si však neplnil.

Citujúc ust. § 28 ods. 2, § 62, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovel a návrh otca na zníženie výživného zamietol.

Pokiaľ ide o zmenu pomerov účastníkov konania, súd zistil, že matka maloletých detí bola v júni 2011 na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavky na 3 maloleté deti. Iný príjem nemala. Bývala spolu s deťmi v jej rodinnom dome. Od januára 2011 poberala náhradné výživné, do júna vo výške 27,- eur, od júla 2011 vo výške 50,- eur na každé dieťa. Od júla 2012 sa zamestnala. Jej príjem sa v rozhodnom období pohyboval od 390,- eur do 570,- eur. Od októbra 2015 do februára 2016 poberala nemocenské dávky od 154,60 eur do 312,90 eur. Oproti predchádzajúcemu obdobiu sa matka zamestnala, má pravidelný príjem.

Pokiaľ ide o mal. deti, od júna 2011 do novembra 2011 síce uplynuli len 4 mesiace, avšak v tejto dobe nastala u mal. K. a mal. D. podstatná zmena pomerov spočívajúca v nástupe do škôlky a neskôr do školy. Nástup do škôlky a následne nástup do školy predstavuje zásadnú zmenu pomerov, na ktorú treba reagovať úpravou (zvýšením) vyživovacej povinnosti. U mal. D. nastala táto zmena 01.09.2012, keď nastúpil do škôlky.

Maloletá K. nastúpila do škôlky od 01.09.2011, zvýšili sa jej výdavky na stravu, oblečenie, cestovné, poplatky na škôlku. Poplatok za stravu v škôlke bol 20,- eur mesačne, pribudol poplatok v škôlke 10,- eur mesačne, cestovné do škôlky 20,- eur, t. j. výdavky sa zvýšili o 50,- eur. Od 01.09.2013 nastúpila do prvej triedy základnej školy. Od septembra 2015 navštevuje divadelný krúžok, s polročnou úhradou 13,50 eur. Nástupom do školy pribudli výdavky za družinu 5,- eur mesačne, poplatky v škole 10,- eur mesačne, výdavky na stravu 20,- eur mesačne. Oproti výdavkom počas návštevy škôlky, sa výdavky zvýšili o ďalších 35,- eur, od septembra 2015 o poplatok za divadelný krúžok.

Maloletý D. začal od 02.09.2011 navštevovať škôlku do 31.08.2014. Oproti júnu 2011 sa zvýšili výdavky na stravu v škôlke 20,- eur mesačne, pribudol poplatok v škôlke 10,- eur mesačne, cestovné 20,- eur, t. j. výdavky sa zvýšili o 50,- eur. Dňa 01.09.2014 nastúpil do základnej školy. Nástupom do školy pribudli výdavky za družinu 5,- eur mesačne, poplatky v škole 10,- eur mesačne, výdavky na stravu stúpili o 20,- eur mesačne, t. j. výdavky sa nástupom do školy zvýšili o ďalších 35,- eur.

Maloletý D. nastúpil do škôlky v septembri 2012, oproti predchádzajúcemu obdobiu sa u neho zvýšili výdavky na stravu v škôlke o 20,- eur mesačne, poplatok v škôlke 10,- eur mesačne, cestovné 20,- eur, t. j. výdavky sa zvýšili o 50,- eur. V septembri 2015 nastúpil do prvej triedy základnej školy, od novembra 2015 nastúpil do špeciálnej školy v Bytči do prípravného ročníka. Od 01.09.2016 opäť nastúpil do prvého ročníka základnej školy. Nástupom do školy pribudli výdavky za družinu 5,- eur mesačne, poplatky v škole 10,- eur mesačne, výdavky na stravu sa zvýšili o 20,- eur mesačne. Výdavky sa nástupom do školy zvýšili o ďalších 35,- eur.

Otec detí od júna 2011 opakovane krátkodobo pracoval, v júni 2011 bol jeho príjem ustálený na sumu 400,- eur. Vo firme Facility Service, s. r. o., Bratislava otec zarobil v mesiaci apríl 2011 sumu 401,09 eur a v mesiaci máj 2011 sumu 476,88 eur. Od 12.07.2012 do 12.01.2016 bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť. Od januára 2016 bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, z evidencie bol vyradený pre nespokojnosť. Nemá žiaden príjem. Dňa 14.01.2012 uzavrel manželstvo, z ktorého sa mu dňa XX.XX.XXXX narodil syn K.. Pribudla mu teda jedna vyživovacia povinnosť. Otec svoje tvrdenia o zhoršenom zdravotnom stave nepreukázal, pokiaľ má problémy s pľúcami, tieto má dlhodobo.

Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že na strane všetkých účastníkov konania došlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného. Pri určovaní výživného prihliadol na osobnú starostlivosť matky. Konštatoval, že otec detí sa vo výkone trestu odňatia slobody ocitol výlučne vlastným zavineným, pretože páchal úmyselnú trestnú činnosť, čo je v podstate vzdaním sa možnosti pracovať. Aplikoval preto princíp potenciality príjmu povinnej osoby. Príjem matky v rozhodnej dobe súd ustálil na sumu cca 500,- eur, u otca potencionálny príjem (vychádzajúc z príjmu dosahovaného v minulosti) na sumu 476,88 eur. Pokiaľ ide o ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca, súd konštatoval, že skutočnosť, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť, nemôže byť na úkor skôr narodených detí. Preto i keď otcovi pribudla vyživovacia povinnosť, toto nevylučuje zvýšenie výživného pre maloleté deti. Otec si navyše neplní vyživovaciu povinnosť ani voči ďalším deťom.

Vzhľadom na zmenu pomerov na strane mal. detí v súvislosti s ich nástupom do škôlky a následne do školy súd zvýšil výživné diferencovane, a to pre mal. K. od 01.11.2011 na sumu 65,- eur (z dôvodu

nástupu do škôlky od 01.09.2011) a od 01.09.2013 na sumu 85,- eur (z dôvodu nástupu do školy dňa 01.09.2013) mesačne, pre mal. D. od 01.11.2011 na sumu 65,- eur (z dôvodu nástupu do škôlky od 01.09.2011) a od 01.09.2014 na sumu 85,- eur (z dôvodu nástupu do školy dňa 01.09.2014) mesačne a pre mal. D. od 01.09.2012 na sumu 65,- eur (z dôvodu nástupu do škôlky od 01.09.2012) a od 01.09.2015 na sumu 85,- eur (z dôvodu nástupu do školy dňa 01.09.2015) mesačne.

Zvýšením výživného vznikol otcovi do vyhlásenia rozhodnutia dlh na výživnom pre mal. K. vo výške 1.765,- eur, pre mal. D. vo výške 1.525,- eur a pre mal. D. vo výške 1.135,- eur. Zameškané výživné súd umožnil otcovi splácať v splátkach, pre mal. K. po 70,- eur, pre mal. D. po 60,- eur a pre mal. D. po 40,- eur mesačne, spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

Súd týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 30P/323/2010-79 zo dňa 20.06.2011 v časti výživného pre mal. deti.

Keďže súd zvýšil výživné pre maloleté deti, návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 C. s. p., § 52 C. m. p. a tieto nepriznal žiadnemu z účastníkov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal otec maloletých detí odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny spočívajúcej v znížení výživného na mal. deti na sumu 30 % zo životného minima pre každé z mal. detí. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, na daný skutkový stav nesprávne aplikoval príslušný právny predpis a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym a neúplným skutkovým zisteniam. Súd mu zároveň nesprávnym procesným postupom znemožnil uplatniť jeho práva.

Namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s nedostatkami, ktoré mu vytýkal odvolací súd, ktorého právnym názorom je súd prvej inštancie viazaný.

Poukázal na to, že matka detí návrh podala ani nie po pol roku od vydania rozhodnutia Okresného súdu Žilina č. k. 30P/323/2010-79 zo dňa 20.06.2011, ktorým súd určil výživné na mal. deti po 50,- eur mesačne. Za pol roka od poslednej úpravy výživného nepreukázala, že pomery detí sa tak výrazne zmenili, aby im súd po pár mesiacoch zvýšil výživné.

Súd nezobral do úvahy, že od 12.07.2012 do 12.01.2016 bol vo výkone trestu, kde bol zo zdravotných dôvodov vyradený z práce. V ústave na výkon trestu požiadal o zrážky z finančných prostriedkov, ktoré mu posielala jeho matka, avšak z jemu neznámych dôvodov tieto neboli poukázané k rukám matky. Súd nezobral do úvahy, že bol zaradený ako uchádzač o zamestnanie, a teda od 13.01.2016 si aktívne hľadá zamestnanie. Má za to, že v období kedy bol vo výkone trestu a v čase aktívneho hľadania si zamestnania u neho boli splnené podmienky pre zníženie výživného, resp. mu výživné nemalo byť zvýšené. Z napadnutého rozsudku nie je zrejmé prečo mu súd paušálne zvýšil výživné od podania návrhu, t. j. od 01.11.2011, pričom samotné splátky mu ešte oproti predchádzajúcemu rozsudku navýšil. Súd sa mal zaoberať tým, či bolo v jeho možnostiach a schopnostiach zabezpečiť si príjem pre výživu mal. detí. Nie je v jeho súčasných možnostiach a schopnostiach prispievať na mal. deti spolu 255,- eur mesačne a pritom splácať dlh na výživnom v celkovej sume 170,- eur. Momentálne nemá žiaden príjem ani majetok, ktorým by zabezpečil úhradu na bežnom a dlžnom výživnom v sume 425,- eur mesačne. Poukázal na to, že má len základné vzdelanie a je teda predpoklad, že je schopný nájsť si zamestnanie len na úrovni minimálnej mzdy. Nie je preto v jeho schopnostiach dosahovať ani len potenciálny príjem, ktorým by bol schopný platiť výživné v súdom určenej výške, spolu so zameškaným výživným.

Súd podľa otca uprednostnil rozhodnutie vo veci bez zistenia riadneho skutkového a právneho stavu pre údajné prieťahy, ktoré však on nespôsobil. Niekoľko rokov bol vo výkone trestu, súd o jeho pobyte vedel a mohol ho dať kedykoľvek predviesť. Poukázal tiež na novú skutočnosť, a to, že dňa 03.03.2017 utrpel vážny úraz, ktorý mu bráni v tom, aby pracoval. Je u neho predpoklad dlhodobej pracovnej neschopnosti. Je toho názoru, že vo veci nebol spoľahlivo zistený skutkový stav veci, keď súd vôbec nebral do úvahy, že sú u neho splnené podmienky na to, aby súd u neho znížil výživné na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

Opakovane poukázal na to, že napadnutý rozsudok je výsledkom zaujatosti zákonného sudcu, ktorý ho právoplatne odsúdil na výkon trestu odňatia slobody pre neplnenie si vyživovacej povinnosti a jeho zámerom je, aby sa opäť dosal do výkonu trestu. Poukázal tiež na to, že má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, na ktoré mal súd prihliadnuť.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť.

4. Matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca rovnako navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť, majúc za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne.

5. Otec maloletých detí k vyjadreniu matky ani kolízneho opatrovníka už stanovisko nezaujal.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v celom rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a tento podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci už v minulosti rozhodol rozsudkom zo dňa 24.02.2016, ktorým zvýšil výživné pre mal. K. od 01.11.2011 na sumu 65,- eur a od 01.09.2013 na sumu 85,- eur mesačne, pre mal. D. od 01.11.2011 na sumu 65,- eur a od 01.09.2014 na sumu 85,- eur mesačne a pre mal. D. od 01.09.2012 na sumu 65,- eur a od 01.09.2015 na sumu 85,- eur mesačne s tým, že nedoplatok na výživnom uložil otcovi detí uhradiť v splátkach. Návrhy otca mal. detí na zníženie výživného súd zamietol. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uvedený rozsudok okresného súdu na základe odvolania otca uznesením sp. zn. 8CoP/28/2016 zo dňa 26.08.2016 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie za účelom zopakovania a doplnenia dokazovania vo vzťahu k príjmom a zdravotnému stavu otca a z dôvodu nepreskúmateľnosti záverov súdu prvej inštancie ohľadne ustálenia výšky príjmu otca a výšky výživného v nadväznosti na odôvodnené potreby detí.

8. Súd prvej inštancie po doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom tak ako je uvedené v bode 1. tohto odôvodnenia. Odvolací súd po preskúmaní tohto rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie po predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu v prejednávanej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolanie otca detí nepovažoval odvolací súd za dôvodné.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že právoplatné rozhodnutie o výživnom možno zmeniť keď dôjde k zmene pomerov, a to či už na strane výživou oprávneného alebo výživou povinného, prípadne na oboch stranách. Pre rozhodnutie o zmene výživného nie je rozhodujúci čas, ktorý uplynul od posledného rozhodnutia, ale to, či v tomto období došlo k zmene pomerov na strane či už výživou oprávnenej alebo povinnej osoby, ktorá odôvodňuje zmenu výživného. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho a nového rozhodovania. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných pomerov, ktoré nastali, s pomermi, z ktorých súd vychádzal pri určení vyživovacej povinnosti. Pre určenie výšky výživného sú následne rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti každého z rodičov. Odvolacia námietka otca, v ktorej poukazoval na krátkosť času, ktorý uplynul od posledného rozhodovania do podania návrhu matky na zvýšenie výživného, preto nemá opodstatnenie.

10. V prejednávanej veci bolo nepochybne pred okresným súdom preukázané, že na strane maloletých detí od posledného rozhodovania rozsudkom Okresného súdu Žilina 30P/323/2010 zo dňa 20.06.2011 došlo k zmene pomerov, predovšetkým v súvislosti s ich vekom, nástupom do materskej školy (mal. K. a D. od 01.09.2011, mal. D. od 01.09.2012) a následne nástupom na povinnú školskú dochádzku (mal. K. od 01.09.2013, mal. D. od 01.09.2014 a mal. D. od 01.09.2015) s čím je nesporne spojené nielen zvýšenie bežných výdavkov, či už na oblečenie alebo stravu, ale aj nové výdavky (na školné, školské potreby a pomôcky, družinu, krúžky a pod.). K zmene pomerov došlo i na strane rodičov maloletých detí. Matka bola v čase posledného rozhodovania na rodičovskej dovolenke, jej príjem predstavoval len rodičovský príspevok a prídavky na tri deti, príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny jej bolo poskytované náhradné výživné. V súčasnosti (od júla 2012) je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom od cca 490,- eur (rok 2012) do 570,- eur (rok 2013), za rok 2014 bol jej priemerný mesačný príjem cca 500,- eur, od októbra 2015 do februára 2016 poberala nemocenské dávky. Od júla 2016 je jej príjem cca 400,- eur. Okrem zamestnania v riadnom pracovnom pomere matka vykonávala

práce na základe dohody o pracovnej činnosti či vykonaní práce. Výlučne matka pritom zabezpečuje osobnú starostlivosť o deti, keďže otec detí o maloleté deti nejaví žiaden záujem, s týmito sa nestretáva a neplní si ani vyživovaciu povinnosť voči nim (čo i len v minimálnom rozsahu). Túto jeho povinnosť naďalej supluje príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny platením náhradného výživného.

11. Otec detí nebol v čase posledného rozhodovania zamestnaný v riadnom pracovnom pomere, vykonával práce na základe dohôd mimo pracovného pomeru, v súčasnosti je nezamestnaný. V roku 2012 otec detí uzavrel nové manželstvo a dňa 03.07.2012 mu pribudla vyživovacia povinnosť k mal. K.. Otec má i ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči synovi z prvého manželstva, mal. O., nar. XX.XX.XXXX. Z obsahu spisu však vyplýva, že otec detí v súčasnosti nežije ani so svojou poslednou manželkou a vyživovaciu povinnosť si neplní ani voči svojim ostatným deťom, z ktorého dôvodu súd pri určení výšky výživného tieto jeho ďalšie vyživovacie povinnosti nepovažoval za podstatné pre určenie výšky výživného. I keď iná vyživovacia povinnosť je skutočnosťou, na ktorú súd pri určení výživného spravidla prihliada, je potrebné prihliadať na všetky okolnosti jednotlivého prípadu. Nemožno opomenúť, že otec detí si neplní vyživovaciu povinnosť voči žiadnemu zo svojich detí, napriek tomu sa bráni práve existenciou ďalších vyživovacích povinností. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje tiež nato, že otec maloletých detí, tak ako každý iný rodič, si musí uvedomiť, že splodením dieťaťa berie každý budúci rodič na seba povinnosti a zodpovednosť, ktorá ho sprevádza celým jeho ďalším životom. Preto je nevyhnutné, aby sa správal tak, aby svoje záväzky a povinnosti dokázal za každých okolností plniť, a to aj pokiaľ ide o zakladanie si ďalšej rodiny. Následky nezodpovedného prístupu otca nemôžu znášať jeho deti, ani matka mal. detí, ktorá sa o ich spoločné deti riadne stará a vynakladá maximálnu snahu o zabezpečenie riadnej starostlivosti o ne.

12. Pokiaľ otec detí v odvolaní namietal, že súd neprihliadal na skutočnosť, že bol vo výkone trestu a následne bol evidovaný na úrade práce, ktoré skutočnosti odôvodňujú zníženie jeho vyživovacej povinnosti, resp. minimálne ponechanie jeho súčasnej vyživovacej povinnosti, uvedená odvolacia námietka nie je dôvodná. Samotný výkon trestu odňatia slobody nie je spôsobilý vyvolať zmenu napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o výšku určeného výživného. Otec detí bol vo výkone trestu pre úmyselnú trestnú činnosť, a to i pre neplnenie si vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, t. j. k obmedzeniu jeho pracovných možností došlo jeho vlastnou vinou. V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti súdov (viď rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. 1181/2007 zo dňa 06.02.2008, ktoré je vzhľadom na blízkosť právnej úpravy možné aplikovať i na prejednávajúcu vec, ale napr. aj rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoP/44/2014, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/562/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoP/4/2016 či 17CoP/5/2016) je takéto konanie potrebné hodnotiť v zmysle § 75 ods. 1 zákona o rodine ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. I keď účelom citovaného zákonného ustanovenia je zabrániť zbaveniu sa majetkového prospechu alebo výhodnejšieho zamestnania na strane povinnej osoby za účelom obchádzania vyživovacej povinnosti, dopadá aj na prípady nezodpovedného správania sa, vrátane konania v rozpore so zákonom, ktoré prináša negatívne dôsledky v podobe sankcií a má dopad aj vo sfére zamestnania dotknutej osoby a vo sfére zníženia príjmu. Toto zákonné ustanovenie je zároveň namierené na ochranu maloletých detí, ktoré nemôžu byť obmedzované v uspokojovaní ich odôvodnených hmotných a kultúrnych potrieb len v dôsledku nezodpovedného, protiprávneho správania sa povinnej osoby, ktorá má zodpovednosť a povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. Preto ak sa zbavil rodič úmyselným konaním, pre ktoré bol vo výkone trestu odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť, nemožno túto skutočnosť počítať na ťarchu detí, ktoré majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. S poukazom na to, že otec bol obmedzený vo výkone práce pre úmyselný trestný čin, nie je za týchto okolností možné vyhodnotiť túto skutočnosť v neprospech maloletých detí.

13. Rovnako tak samotná evidencia otca na úrade práce nie je dôvodom pre zníženie výživného, keď otec detí nepreukázal, že okrem zaevidovania sa na úrade práce sa aktívne zaujímal o zamestnanie. Otec detí bol zároveň z evidencie nezamestnaných vyradený, a to pre nespoluprácu s príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie pri určení výšky výživného správne vychádzal z potenciality príjmov, pričom vychádzal z výšky najvyššieho príjmu, ktorý otec v minulosti dosahoval. Z potvrdenia obchodnej spoločnosti Facility Services, s. r. o., Bratislava vyplýva, že otec maloletého pre nich vykonával pracovnú činnosť počas dvoch mesiacov, kedy mu bola vyplatená čistá mzda v apríli 2011

vo výške 401,09 eur a v máji 2011 vo výške 476,88 eur. Z obsahu spisu zároveň vyplýva, že otec napriek svojmu základnému vzdelaniu má bohaté pracovné skúsenosti - pracoval ako výrobný pracovník, výpomoc v sklade, vykonával pneuservisné a autoservisné práce, činnosť vedľajšieho predajcu na čerpacej stanici, práce v poľnohospodárstve - v žiadnom zo zamestnaní však nedokázal vydržať dlhšie ako tri mesiace. Dôvodom ukončenia pracovnej činnosti pritom spočíval v prevažnej miere na jeho strane (nedostavenie sa do práce, porušovanie etiky komunikácie so zákazníkmi). Správne preto súd prvej inštancie vyhodnotil správanie sa otca v zmysle § 75 ods. 1 zákona o rodine ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a vychádzal z výšky príjmu, ktorý otec dosahoval v minulosti. Odvolací súd, ktorý v tejto časti v ďalšom odkazuje na závery súdu prvej inštancie uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 C. s. p.), dodáva, že otec detí nezabezpečuje osobnú starostlivosť o deti, s týmito sa ani nestýka, preto má možnosť v prípade nedostatku práce vo svojom regióne za prácou vycestovať i mimo svoje bydlisko.

15. Ako nedôvodnú odvolací súd vyhodnotil i odvolaciu námietku otca spočívajúcu v nedostatočnom zistení skutkového stavu pokiaľ ide o jeho zdravotný stav, odvolávajúc sa aj na predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie otca detí po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia odvolacím súdom za účelom preukázania jeho zdravotného stavu vyzval na predloženie zdravotných záznamov, tento však ostal v konaní nečinný, súdu neoznámil ani skutočnosť kto je jeho ošetrovujúcim lekárom, príp. ktoré zdravotnícke zariadenie, lekára je potrebné požiadať o poskytnutie jeho zdravotných záznamov (otec detí uviedol, že niektoré doklady má v Bratislave, Dunajskej Strede, Šamoríne, v ústave na výkon trestu odňatia slobody, bližšie to však nešpecifikoval). Uvedené otec nepredložil ani v rámci odvolacieho konania. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že i keď v danom prípade ide o vec starostlivosti súdu o maloleté deti, v ktorom sú súdy povinné zistiť skutočný stav vecí, pričom súd je za tým účelom povinný vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhl, nezbavuje to účastníkov konania povinnosti poskytnúť súdu potrebnú súčinnosť (čl. 6 C. m. p.). Pokiaľ otec detí na priamu výzvu súdu neposkytol súdu súčinnosť, nie je možné toto pričítať na ujmu maloletých detí či súdu. V prípade ak je nevyhnutná súčinnosť účastníkov konania, sú to práve účastníci konania, ktorí nesú následky svojho konania spočívajúce v neposkytnutí potrebnej súčinnosti súdu. Svoj nepriaznivý zdravotný stav, a to nielen v súvislosti s vyradením z výkonu práce počas výkonu trestu, ale ani v súvislosti s úrazom, na ktorý otec poukazuje v odvolaní a ktorý mal utpieť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, otec detí okrem svojho tvrdenia nijakým spôsobom nepreukázal, svoje zdravotné problémy v tomto smere žiadnym spôsobom nešpecifikoval.

16. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím okresného súdu čo sa týka výšky určeného zvýšeného výživného na maloleté deti K., ktorú považuje za primeranú tak odôvodneným potrebám maloletých detí ako aj možnostiam a schopnostiam ich otca ako výživou povinnej osoby. Pokiaľ ide o určenie začiatku poskytovania zvýšeného výživného, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením okresného súdu, ktorý zvýšené výživné vo vzťahu k mal. K. a D. priznal počnúc dňom 01.11.2011 v zmysle návrhu matky uskutočneného prostredníctvom jej splnomocneného zástupcu na pojednávaní dňa 24.02.2016, keď k zmene pomerov odôvodňujúcich zvýšenie výživného došlo ešte pred podaním návrhu a u mal. D. dňom 01.09.2012, kedy nastúpil do materskej školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky; a potom následne počnúc dňom nástupu maloletých detí na základnú školu, s čím sú nevyhnutne spojené ďalšie výdavky. Nakoľko i výška zameškaného výživného bola okresným súdom určená správne, odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Pokiaľ otec detí v odvolaní namietal, že súd určil vyššie splátky zameškaného výživného ako tomu bolo v predchádzajúcom rozhodnutí, uvedené je v dôsledku nárastu zameškaného výživného do nového rozhodnutia súdu, z ktorého dôvodu súd primerane zvýšil i splátky zameškaného výživného tak, aby došlo k jeho úhrade v primeranej lehote (cca 2 roky), prihliadnuc na účel, na ktorý má výživné slúžiť. Nakoľko súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmena pomerov odôvodňuje zvýšenie výživného na maloleté deti zo strany ich otca, logicky zamietol návrh otca na jeho zníženie.

17. V súvislosti s opakovanou odvolacou námietkou otca maloletých detí spočívajúcou v rozhodovaní veci zaujatým sudcom, odvolací súd opätovne poukazuje na to, že o námietke zaujatosti otca maloletých detí z ním tvrdených dôvodov už bolo v minulosti rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10NcC/442/2013-266 zo dňa 13.01.2014, právoplatným dňa 21.02.2014, preto súd na jeho opätovne podanú námietku v zmysle § 53 ods. 2 C. s. p. neprihliadal, keď zároveň ide o námietku spočívajúcu v rozhodovacej činnosti zákonného sudcu.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p., v spojení s § 58, § 52 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)